

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 10 (199) ЛІПЕНЬ 2015 ГОДА

БЕЛАРУСКАЯ ПРЫМАЎКА

Лета прагуляўшы, восеню не збярэш

РЫНАК ПРАЦЫ

ДВА БЕСПРАЦОЎНЫХ НА АДНО ПРАЦОЎНАЕ МЕСЦА

Пагаршэнне эканамічнага становішча прадпрыемстваў і змаганне ўладаў з “дармаедамі” прывяло да павялічэння афіцыйнага беспрацоўя і памяншэння вольных месцаў у арганізацый раёна. На сярэдзіну ліпеня ў Гарадоцкім раёне на рынку працы існуе толькі 59 свабодных месцаў для 121 афіцыйнага беспрацоўнага.

Пры гэтым большая колькасць месцаў прапануецца у сельскагаспадарчых арганізацыях раёна – 31 месца з 59 існуючых на 13 ліпеня. Самым вялікім працадаўцам у раёне на сёння з’яўляецца УП “Паўночны”, дзе прапануецца 20 рабочых месцаў сельскагападарчых прафесій. Самы вялікі заробак тут прапаноўваюць чатыром трактарыстам-машынiстам сельскагаспадарчай вытворчасці – 4,5 млн. руб., а таксама тую ж суму і аператару машыннага даення. Астатнія выканцi на вёсцы прапануецца з заробкам ад 2,1 млн. да 3,5 млн. руб.. Але пры гэтым трэба мець на увазе, што ў большасці сельгаспрадпрыемстваў раёна існуе затрымка па выплаце заробкаў: адпрацуеце месяц, а грошаў і не атрымаеце.

У самім Гарадку працу прапануе найперш Цэнтральная раённая бальніца, як у горадзе, так і на вёсцы, і філіял “Віцебчанкі”. У райбальніцы і самыевысокія заробкі для спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй: загадчык акушэрнага аддзялення – 8,0 млн. руб., раённы педыятр – 7,0 млн. руб, афтальмолаг – 6,5 млн. руб.. У швейным цаху “Віцебчанкі” пры стажы працы ад трох гадоў швеям прапануюць 3 млн. руб, той жа заробак прапануецца і інжэнеру тэхнолагу з досьведам працы і вышэйшэй адукацыяй.

Існуючая тэндэнцыя павелічэння колькасці афіцыйных беспрацоўных і скарачэння вакансій, як у раёне так і ў краіне, пры нізкіх прапануемых заробках (ніжэй сярэдняга заробку па раёну) ёсць сведчанне банкруцтва уладаў па выканванні сваіх сацыяльных абавязкаў перад грамадзянамі і недзеяздольнасці існуючай эканамічнай мадэлі першага кіраўніка незалежнай Беларусі.

Л. Антонаў

НАШЫ ЗАРОБКІ

ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ ПА ЗАРПЛАЦЕ

Колькасць прадпрыемстваў-даўжнікоў па выплаце заробкаў другі месяц запар працягвае павялічвацца. На 1-га ліпеня своечасова не атрымалі заробак 95,2 тысячы беларусаў. Сярод гэных беларусаў і новыя даўжнікі з Гарадоцкага раёна.

У агульнай колькасці кампаніі запазычылі ім 411,7 млрд рублёў, паведамляе Белстат.

За месяц колькасць прадпрыемстваў, якія своечасова не разлічыліся са сваімі супрацоўнікамі, павялічылася з 444 да 555. Нагадаем, колькасць кампаній-даўжнікоў дасягнула піку ў красавіку - 518 арганізацый. У траўні іх колькасць ўпала да 327.

У параўнанні з 1 чэрвеня сума запазычанасці на пачатак гэтага месяца вырасла на 37% - да 411,7 мільярда рублёў.

Лідзіруюць па колькасці прадпрыемстваў-даўжнікоў паранейшаму Мінская і Віцебская вобласці - 250 і 219 адпаведна. Гэтыя рэгіёны займаюць першыя месцы і па сумах пратэрмінаванай запазычанасці - 179 і 135 мільярдаў рублёў. Пры гэтым у Віцебскай вобласці колькасць арганізацый даўжнікоў павялічылася на 44 прадпрыемствы – амаль на чвэрць. Самымі дысцыплінаванымі застаюцца брэсцкія прадпрыемствы, сярод якіх усяго два даўжнікі па выплаце заробкаў, а таксама гомельскія - пяць.

Па стану на пачатак ліпеня ў Гарадоцкім раёне традыцыйна маюць даўгі па заробках сельгаспрадпрыемствы: ААТ "Гарадоцкі льнозавод", КУСГП імя Дзімітрава, КУСГП "Сцяпанавіч". ААТ «Гарадоцкі РАПС", КУСГП імя Свярдлова да якіх дадалося УП "Паўночны". Сярод даўжнікоў з папярэдняга спісу засталася і будаўнічая арганізацыя - ДКУСП "Гарадоцкая ПМК-51", а яшчэ у спіс з зімовага часу вярнулася гарадоцкая меліяратыўная арганізацыя “Гарадоцкая ПМС”.

Не патрапілі ў гэты спіс прыватнае прадпрыемства СТАА «Ланатекс», а таксама Філіял "Турысцка-аздараўленчы комплекс" Лосвіда" ЧТЭУП" Віцебсктурыст ", якія былі ў ім месяц раней.

Л. Антонаў

ВАЛАНТЭРСТВА

АКТЫВІСТЫ ПАБЫВАЛІ ВАЛАНТЭРАМІ ВА ЎКРАІНЕ

Цягам двух тыдняў Леанід Аўтухоў з Гарадка і віцябчук Ян Дзяржаўцаў знаходзіліся ў Харкаве, дзе ў якасьці валянтэраў удзельнічалі ў працы «Праваабарончай гуманітарнай місіі ва Ўкраіне», арганізаванай праваабарончым цэнтрам «Вясна» супольна з украінскімі партнэрамі.

Беларускія валянтэры, працуючы разам з удзельнікамі дабрачыннай грамадзкай арганізацыі «Станцыя “Харкаў”», што дзейнічае ва Ўкраіне, аказвалі разнастайную дапамогу вымушаным перасяленцам з Луганскай і Данецкай абласьцей і Крыму: разгружалі, сартавалі і разьмяркоўвалі гуманітарную дапамогу, працавалі на «гарачай» лініі, кансультавалі, ладзілі анкетаваньне.

Віцебскія актывісты распавялі пра свае ўражаньні ад паездкі ва Ўкраіну.

Леанід Аўтухоў:

– Можна сказаць, што Харкаў – як бы прыфрантавы горад. Я калі там езьдзіў – апынуўся нейк нават зусім паблізу Расеі, прыкладна ў паўтара кілямэтрах ад мяжы. Там знаходзіцца псыха-нэўралягічны дыспансэр, я туды наведваўся і да блёк-посту не даяжджаў усяго недзе дзьвесьце крокаў.

У той самы час Харкаў – гэта цудоўны эўрапейскі горад. Якія там людзі! Я ўражаны быў: усе ўсьміхаюцца, жыцьцё вiруе.

Калі мы прыбылі на дабрачынную станцыю «Харкаў», да нас адразу там паставіліся вельмі добразычліва. Мы там рабілі ўсё, што загадаюць. Я збольшага займаўся гаспадарчымі працамі, вазіў гуманітарку па раёне, напрыклад, у псыха-нэўралягічны цэнтар, выстаўляўяе байцам ў АТА, грузіў мяхі, а таксама ладзіў апытаньне.

Дарэчы, калі там кажаш «уцекачы», людзі крыўдзяцца. Кажуць: «Мы не ўцекачы, мы часовыя перасяленцы. Мы ў сваёй краіне ня можам быць уцекачамі».

Калі ў двух словах пра ўражаньні, украінцы – гэта народ, які нiхто ўжо ня скорыць. Ніколі ніхто ўжо не пераможа Ўкраіну. Гэта папросту немагчыма.

Вядома, ёсьць цяжкасьці. Але з украінцаў саміх ніхто ня стогне – яны разумеюць, адкуль гэтыя цяжкасьці. Усе там разумеюць, адкуль прыйшла вайна – з Расеі, хаця ніводнай расейскай машыны з нумарамі там няма. І яны гатовыя цярпець і змагацца. Цяжкасьці ёсьць, але яны пераадольваюцца.

І ўлада там сапраўды зьмянілася. Я пабываў у раённых адміністрацыях гораду Харкава, у дзяржустановах – чыноўнікі там працуюць добра. Калі да іх заходзілі – не задавалі нам ніякіх пытаньняў, ставіліся да нас дужа прыязна. Сыстэма працы зь перасяленцамі наладжаная цудоўна, хіба толькі міграцыйная служба крыху дае збой, але і там усё паступова паляпшаецца, ужо чэргаў няма.

Я атрымаў дужа карысны досьвед. Мы пабачылі, як працуе сыстэма валянтэрства ва Украіне. Усё адладжанае пасэкундна, кожная кропка, кожны крок – гэта як жывы мэханізм. Гэта ня проста раздача гуманітарнай дапамогі, а цяжкая праца. І ў іх усе робіцца дасканала, улічваецца кожная дробязь. Гэта дужа карысна для беларусаў, хто езьдзіў з гуманітарнай місіяй. Бо, крый Божа, у нас такое адбудзецца. А цяпер я ведаю як наладзіць, напрыклад, у Гарадку валянтэрскую дзейнасьць.

Ян Дзяржаўцаў:

– Калі пачалася вайна, шмат людзей прыехалі ў Харкаў. Як нам распавядалі, спачатку адна жанчына, жадаючы дапамагчы гэтым людзям, папросту зварыла вялікі рондаль супу і панесла яго на вакзал. Хутка разьліла ўсё людзям, і пабегла зноў варыць. На наступны дзень да яе далучылася яшчэ адна жанчына з супам. Неўзабаве да справы спрычыніліся іншыя людзі.

Суп супам, але ж трэба было перасяленцам недзе і пераначаваць, бо ня кожны меў, дзе спыніцца. Жанчыны зьвярнуліся да начальніка чыгуначнай станцыі, той загадаў, каб прыгналі два вагоны на запасныя калеі, дзе людзі некаторы час жылі. Пазьней у горадзе быў арганізаваны пункт для перасяленцаў на восемдзесят сем’яў, ён дзейнічае і цяпер.

Станцыя «Харкаў» – гэта вялікая валянтэрская станцыя, месьціцца недалёка ад вакзалу. Таксама яны маюць філіі ў вобласьці. Працуюць на станцыі валянтэры. У асноўным гэтыя валянтэры – зь ліку саміх перасяленцаў.

Сама станцыя – гэта адзін паверх досыць вялікага будынку. Там ёсьць пакой памерам недзе дзьвесьце квадратных мэтраў, некалькі маленькіх памяшканьняў і склад, дзе захоўваецца адзеньне для перасяленцаў – яго прыносяць мясцовыя жыхары, а таксама яно паступае з усёй Украіны і з-за мяжы. Ёсьць склад і для ежы.

Штодня на станцыю па дапамогу зьвяртаюцца чалавек па сто пяцьдзясят. Шмат хто прыходзіць з маленькімі дзецьмі. Апроч вопраткі і ежы, перасяленцам аказваюць юрыдычную і мэдычную дапамогу. Тыя, хто мае патрэбу, могуць атрымаць лекі, памперсы. Падказваюць людзям, куды зьвярнуцца, каб уладкавацца на працу, каб вырашыць праблемы з жытлом.

Мы працавалі штодня, без выходных, з ранку да вечара. Перавозілі рэчы са складоў, што знаходзяцца ў горадзе, на станцыю. Я займаўся пагрузкай-разгрузкай, сартаваньнем. Апрочгэтага, нашы беларускія валянтэры працавалі на тэлефоннай «гарачай лініі», аказвалі юрыдычныя кансультацыі. Таксама мы займаліся апытаньнем людзей: нам давалі анкеты, каб потым праз аналіз гэтых анкет можна было палепшыць працу сабесаў зь перасяленцамі.

Прыемна ўразіла тое, наколькі перасяленцы дружныя, як яны, нічога ня маючы, дапамагаюць адно аднаму. Ні разу я ня чуў, каб яны сварыліся між сабою – гора аб’ядноўвае. Але ў цэлым уражаньне цяжкое. Я ніколі ня думаў, што такое можа быць у нашае 21-е стагодзьдзе, калі мінула 70 гадоў пасьля заканчэньня Другой сусьветнай вайны: што Расея нападзе на Украіну, як калісьці напалі нацысты на Савецкі Саюз.

vitebskspring.org/be/news/2496

НАВІНЫ ФУТБОЛА

"ПРАМЕНЬ" ПЕРАМОГ З БУЙНЫМ ЛІКАМ

4 ліпеня ФК "Прамень" перамог на сваім полі ў чэмпіянаце Віцебскай вобласці па футболу дэбютанта першанства ФК "Бешанковічы" 4:0.

У суботнім матчы на сваім полі ФК "Прамень" выйшаў гуляць без лепшага бамбардзіра чэмпіяната Яўгена Самарына, які ўзяў паўзу. Спёка з тэмпературай паветра за 32 градуса наклала свой адбітак на матч. Арбітр сустрэчы двойчы за матч рабіў паузы, каб гульцы маглі перавесці дыханне і папіць вады. Вынік матча на карысць гаспадароў магчыма было стоадсоткава прадказаць да пачатку матча, бо бешанковіцкія футбалісты толькі першы сезон гуляюць у чэмпіянаце вобласці. Але нельга сказаць, што матч быў лёгкай прагулкай для нашых футбалістаў.

Ужо першая галявая атака, якую на 10-й мінуце правёў Ілля Жарнасек прывяла да фола апошняй надзеі і выдалення гульца бешанковіцкай каманды. Але нашы футбалісты не скарысталі гэты добры момант са штрафнога, так і на працягу паўгадзіны не маглі прабіць галкіпера гасцей, ствараючы яму шмат працы. Найбольш актыўны быў Жарнасек, які быў на вастрыні атакі, але злоўжываў жаданнем забіць мяч, пасылаючы яго міма брамы гасцей.

У выніку першы мяч забіў Аўсяннікаў, а Ілля давёў лік да 2:0 напрыканцы першага тайма.

У другім характар гульні не змяніўся. Гарадоцкія футбалісты маючы лепшую фізічную і тэхнічную падрыхтоўку больш атакавалі браму бешанковічцаў, ствараючы галявыя магчымасці адну за адной. На вастрыні атакі быў капітан гаспадароў Вячэслаў Мочкін, які двойчы паразіў браму гасцей, давёўшы лік да 4:0. Наогул за матч нашы фуболісты рэалізалі мусіць толькі пятую частку галявых магчымасцяў. Трэба аддаць належнае дэбютантам, што і яны пару разоў стварылі галявыя магчымасці ля нашай брамы, але не скарысталіся імі.

Трэнер "Праменя" Сяргей Куракоў так пракаментаваў матч на старнцы клуба "Кантакце: "Сёння галоўнае было наладзіцца на суперніка, не недаацаніць яго. Але мы гулялі трохі вальяжна, гледзячы з высока на суперніка. Стварылі вельмі шмат момантаў, але выканальніцкае майстэрства пакідае жадаць лепшага. Улічваючы ўсе калатнечы і арэлі, якія былі, наш карабель застаўся на плаву. Не хочацца губляць гульцоў. Дарога ў каманду не каму не зачынена.

Усіх паважаю і стараюся ісці на саступкі. З перамогай!"

Склад ФК "Прамень": Палавінскі (Верамеяў) - Самсаненка, Галуза, Война (Андрэйчанка), Калтуноў - Шыла, Аўсяннікаў, Жарнасек, Васільеў (Мялюшчанка) - Жогаў, Мочкін.

Л. Антонаў

ВЕЗЕНЬЕ ОТВЕРНУЛОСЬ ОТ НАШИХ ФУТБОЛИСТОВ

11 июля на своем поле в упорной борьбе ФК «Луч» уступил ФК «Шумилино» со счетом 1:2, не реализовав пенальти в первом тайме..

Субботний матч с ближайшими соседями носил принципиальный характер в связи с борьбой за попадание в четверку сильнейших в восточной группе чемпионата Витебской области. Напомним, что на первом этапе первенства при двухкруговой системе в «плэй-офф» попадают по четыре команды из двух групп. Так вот, у ФК «Шумилино» было 12 очков на третьем месте после пяти игр, а у нас на пятом месте -- 9 при одной игре в запасе. И субботняя игра многое значила для перспективы каждой команды.

Высокая цена матча нанесло свой отпечаток на игру, предоставив болельщикам зрелищный футбол в исполнении молодых футболистов. Метаморфоза с превращением шумилинцев в одних из лидеров восточной группы связана прежде всего с усилением команды за счет новополоцких легионеров. И конечно за счет «двенадцатого» игрока шумилинцев – активной группы поддержки болельщиков, которые подобно тиффози поддерживают свою команду в гостевых играх.

Итогом упорной борьбы стал проигрыш нашей команды со счетом 1:2 при нереализованном пенальти в первом тайме. Впервые без забитых мячей после матча остался Евгений Самарин – лидер бомбардиров чемпионата в восточной групп, а один забитый мяч в свою копилку прибавил Илья Жерносек после передачи Вадима Жогова.

Несмотря на отсутствие очков после матча тренер ФК «Луч» Сергей Куряков позитивно оценил проигранный матч: «… Спасибо игрокам за самоотдачу, был огонек в глазах и это самое главное, нет безразличных, немного не повезло, не наш день. Посмотрим видео, найдем ошибки, исправимся и пойдем дальше. Все будет хорошо!!!»

Много откликов на итоги матча появилось и в группе ФК «Шумилино» ВКонтакте: » Огромное спасибо всем футболистам, болельщикам и всем кто переживал за матч, очень хорошая команда ждала нас сегодня, но удача была на нашей стороне!!! Вперёд Шумилино Вперёд!!!», «Спасибо огромное за игру, за положительные эмоции. Игра сегодня была суперрррр! !! Надеюсь, все, кто получил сегодня травмы, к следующей игре будут в форме. Ждем с нетерпением новую игру и новых побед!!!!».

Там же размещено больше 50 фотографий по итогам субботнего матча в Городке: http://vk.com/fcshumilino. Автор фото: Helga Anoshchenko.

Следующую игру наша команда проведет в Дубровно 18 июля с чемпионом Витебской области прошлого года ФК «Днепр». Начало игры в 14.00. Тренер команды Сергей Куряков по итогам матча напомнил слова легендарного ЧЕ: "Если я проиграл,то это не будет значить,что нельзя победить. Многие потерпели поражения, стараясь достичь вершины Эвереста и в конце концов Эверест был побежден". Можно также руководствоваться и девизом 92-летнего Черчиля, который сказал молодым людям, что самый главный жизненный принцип прост «НЕ СДАВАЙТЕСЬ!»

Л. Антонов

БУДАЎНІЦТВА

ШАНЦ НА АДКРЫЦЦЁ КРАМЫ Ў ГЭТЫМ ГОДЗЕ

Аднавіліся працы па будаўніцтву крамы фармата «Е++» ад "Еўраопта" ў Гарадку па вул. Талкачова.

З сярэдзіны траўня ў Гарадку аднавіліся будаўнічыя працы крамы фармата «Е++» па вул. Талкачова. Вакол будаўнічай пляцоўкі заменена агароджа, зроблены навесы каля ўваходаў у краму. Сама тэрыторыя зараз не зачыняецца на замок, а адкрыта для назірання.

Пакуль нешматлікая брыгада будаўнікоў працуе ў асноўным унутры памяшкання. Самі будаўнікі дакладный даты адкрыцця крамы не ведаюць, але кажуць пра верагоднасць адкрыцця крамы напрыканцы лета.

Па ранейшаму каля дадзенага аб'екта не знойдзеш пашпарта будоўлі новай крамы, дзе было бы пазначана ўзгадненне будоўлі з Дзяржбуднаглядам. Спажыўцам Гарадка толькі застаецца чакаць, калі праца на новай краме актывізуецца і прыдзе час адкрыцця новай сучаснай крамы ў райцэнтры.

Л. Антонаў

ЗДАРЭННЕ

ЖЕНЩИНА ЕДВА НЕ УБИЛА УХАЖЕРА ЛОПАТОЙ

Банальный любовный треугольник в Городокском районе мог закончиться убийством. А началась эта криминально-романтическая история в приграничной деревушке несколько лет назад, пишет "СБ Беларусь Сегодня".

Один из сельчан регулярно ходил за пенсией на российскую территорию. Там и познакомился с женщиной, которая была на 11 лет старше. Привел ее домой и представил избранницу родственникам.

Россиянка в гостях времени даром не теряла – на деревенской улочке ей приглянулся другой жених. Правда, безработный.

Российско-белорусский "гостевой брак" продолжался лет шесть. Когда женщина в очередной раз появилась в деревне, влюбленные пошли на вечеринку к общей подруге. Неплохо выпили. Присели на скамеечку отдохнуть, и тут появился прежний воздыхатель.

Мужчина решил навести порядок. Особого повода не было, потому предъявил "дежурную" претензию: вы чего, мол, по моей деревне шляетесь? В запале толкнул бывшую подругу, та возмутилась. Кавалер вступился за нее – и пошла потасовка.

Пока соперники "катались" по земле, женщина сбегала за лопатой. И огрела ею со всего маху экс-жениха.

Заместитель прокурора Городокского района Максим Зиновик рассказывает:

– В итоге "хозяина деревни" забрали в больницу. У него диагностировали серьезные травмы головы. В настоящее время устанавливается тяжесть нанесенных ему повреждений и решается вопрос о возбуждении уголовного дела.

Елена Бегунова
СБ Беларусь Сегодня

ТУРЫЗМ

ТУРБАЗА НАЧИНАЕТ ПРЕОБРАЖАТЬСЯ

Федерация профсоюзов Беларуси занялась модернизацией принадлежащего ей туристско-оздоровительного комплекса «Лосвидо». Про это корреспонденту «Витебских вестей» сообщил его директор Петр Тимченко.

– Разработку ведет «Витебскжилпроект». Решили сделать здесь котельную, очистные сооружения, водонапорную башню, подвести газ, полностью отремонтировать жилой корпус, вместо снесенных дощатых строений поставить хорошие дома с гостиной, спальней, кухней и санузлами, где можно было бы отдыхать круглогодично, – рассказал Петр Борисович.

В жилом корпусе предусмотрены как бюджетные номера, так и люксовые, а также кафе, бар. Будут в «Лосвидо» оказывать некоторые оздоровительные услуги: массаж, ингаляции, возможно, появится соляная комната. Планируется сделать бассейн, сауну, небольшой spa-салон, а также площадку для кемпингов с туалетами и возможностью воспользоваться подведенной электроэнергией.

– Хотим для тренировок футбольной команды «Витебск» соорудить поле с искусственным покрытием и, может быть, одно с натуральным газоном, – добавил Петр Борисович.

В этом году своими силами в «Лосвидо» построили лыжную трассу для любителей, которая уже пользуется спросом у коллективов предприятий Витебщины.

На реконструкцию комп-лекса Федерация профсоюзов Беларуси планирует выделить около 37 млрд рублей. Первый этап работ уже начался. Кроме того, на 100 млн рублей заказаны лодки, катамараны, велосипеды.

– Чем больше услуг и развлечений мы будем предлагать, тем более востребованной станет наша турбаза, – отметил Петр Тимченко.

Елена Алимова
«Витебские вести»

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размяшчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

АНАЛІТЫКА

КТО ПОБЕДИТ НА ВЫБОРАХ ПОСЛЕ ЛУКАШЕНКО?

Александр Лукашенко получил Беларусь 21 год назад, когда 10 июля 1994 года победил во втором туре тогдашнего премьера Вячеслава Кебича.

А между первым и вторым турами номенклатура, почуяв, что старый хозяин спекся, спешила переметнуться в лагерь будущего триумфатора. Кебичу, кстати, советовали под каким-нибудь предлогом отменить второй тур, но чрезвычайный сценарий не был пущен в ход.

Нынешний же хозяин Беларуси в вопросе сохранения своей власти, судя по его же высказываниям, мягкотелости не допустит. Так что разговоры некоторых обозревателей о вероятности второго тура на предстоящих 11 октября выборах (мол, чтобы блеснуть перед Европой видимостью конкуренции) мне лично представляются абсолютно неубедительными. Не тот человек Лукашенко, чтобы играть в такие опасные, глупые игрушки.

Другое дело, что и железные правители не вечны. И если исход той президентской кампании, что разворачивается сейчас, многим представляется фатальным — не видно факторов, которые помешали бы действующему президенту, будучи во здравии, оформить себе пятый срок, то вот исход первых выборов после Лукашенко для думающего человека не столь очевиден.

Система никуда не денется

В классической оппозиционной парадигме на смену нынешнему авторитарному режиму как бы автоматом (ну, народ же истомился под игом) приходит власть демократов-рыночников-европейцев.

Поэтому-де главное — бороться за свободные, справедливые выборы. А значит — прежде всего против нынешнего авторитарного правителя, создавшего по-своему совершенный механизм «элегантных» побед.

Но кто вам сказал, что выборы после Лукашенко непременно окажутся свободными? Ведь останется созданная им система. Останется у рычагов власти вертикаль, в том числе силовики. И что, они безвольно уступят эти рычаги тем, кто начнет чистки и люстрацию?

Другое дело, что ныне кажущаяся монолитной вертикаль на самом деле состоит из разных групп интересов. И вот между ними вероятна ожесточенная схватка за право поставить у руля государства своего человека.

Впрочем, схватка будет, скорее всего, молниеносной. В частности, с учетом того, что иначе, как в том анекдоте, придет лесник и всех разгонит. Москва ведь, памятуя украинский опыт, наверняка будет жестко мониторить развитие сюжета после Лукашенко.

В итоге велика вероятность того, что на выборах в новой исторической ситуации какой-то из номенклатурных кланов, захватив инициативу, постарается создать зеленую улицу для своего кандидата. При этом будут даны закулисные гарантии Кремлю: не волнуйтесь, Беларусь никуда не уйдет!

Короче, выборы, которые мы тут пытаемся смоделировать, с большой долей вероятности окажутся под жестким контролем как здешних близких к кормилу элит, так и Москвы.

«Режим консолидирован не столько фигурой лидера, сколько общностью интересов», — отметил в комментарии для Naviny.by эксперт НИСЭПИ Сергей Николюк. По его словам, электоральные авторитарные режимы не для того строятся, чтобы проигрывать на выборах — их можно сбросить только революцией.

От себя добавлю, что те же опросы НИСЭПИ показывают: настроя на революцию в нашем обществе нет. В периоды усугубления экономической ситуации белорусы в принципе пока не рвались на баррикады, напротив — старались держаться за рабочее место. В итоге, например, попытки оппозиции организовать народные сходы осенью гиперинфляционного 2011 года провалились.

События же на Украине только усилили среди белорусских обывателей страх перед революцией. К тому же в ситуации временного управления страной после ухода первого президента на каждом углу, не сомневайтесь, будут стоять БТРы.

Чего хотят белорусы?

Но даже если представить, что по-какой-то непонятной причине вожжи будут ослаблены и первые выборы второго президента окажутся более-менее конкурентными, то кто вам сказал, что нынешние политические противники режима возьмут верх?

Они-то и сейчас, когда биполярность внутренней политики просто требует собрать все силы в кулак, не в состоянии между собой договориться, выдвинуть единого кандидата. Что уж говорить о ситуации, когда покажется, что жар-птицу власти можно ухватить за хвост в одиночку!

Здесь вспоминается еще раз сюжет выборов 1994 года, когда те, кого называли демократами (Станислав Шушкевич, Зенон Пазьняк, сошедший с дистанции Геннадий Карпенко) попытались бороться за власть порознь. Я прекрасно помню, как мои знакомые, люди прогрессивных взглядов, разделившись на приверженцев Шушкевича и Пазьняка, жестко полемизировали между собой. Так же был разорван весь демократический электорат. Кто в итоге оказался на коне, все вы хорошо знаете.

Но сделаем еще одно допущение: на выборах после Лукашенко оппозиция, вдруг осознав историчность момента, консолидируется, выдвигает сильного кандидата — рыночника, поборника прав человека, европейца и пр.

Вы уверены, что его лозунги реформ (ясен пень, понуждающих к лишениям) окажутся более убедительными (особенно если уровень жизни и так упадет ниже плинтуса), нежели программа того, кто пообещает стать новым батькой — более щедрым и мягким, умеющим договориться с Москвой о коврижках и при этом не пишущим чересчур крутых указов?

Независимая социология (НИСЭПИ, BISS) показывает, что среди белорусов сильны патернализм, ориентация на «русский мир». Большинство вроде как и за перемены, но не хочет терпеть ради этого тяготы, то есть может выбрать новую сильную руку или, по крайней мере, предпочтет радикальному трибуну «крепкого хозяйственника».

Как видите, даже при ряде маловероятных допущений перспектива, что после эпохи первого президента к власти придет адепт демократии, рынка и европейского выбора, более чем туманна.

Проклятие патернализма

«Смена власти — это не финиш, а только старт, шанс построить другую Беларусь», — подчеркивает Николюк.

Он приводит пример Украины, где было уже два Майдана, причем первый оказался мирным триумфом противников прежней авторитарной власти — казалось бы, чего еще желать? Но решительных реформ, активного строительства новой Украины не видно и сегодня, причем не только из-за войны, считает собеседник Naviny.by.

По словам Николюка, и для Беларуси проблема заключается отнюдь не только в отстранении Лукашенко. «В белорусском обществе очень много тех, кто способен жить лишь в условиях государственной опеки», — говорит эксперт.

Он подчеркивает: в обществе должны быть силы, способные построить другую, более передовую систему. Причем речь идет не сугубо о раздаче министерских портфелей иным персонам, но и о готовности социума в целом.

Вот в этом направлении, считает Николюк, и следует прежде всего работать тем, кто хочет изменить систему в Беларуси. В том числе и пытаясь наладить контакт с частью правящей элиты, поскольку своего потенциала для обеспечения кардинальных перемен в стране нынешней оппозиции явно недостает.

Александр Класковский

Читать полностью:
naviny.by

НАЗІРАННЕ

ІНІЦЫЯТЫВА "ПРАВА ВЫБАРУ - 2015" ПАЧАЛА НАЗІРАННЕ

Ініцыятыва "Правы ВЫБАРЫ - 2015" пачала кампанію назірання за выбарамі. Пра гэтя было абвешчана 1 ліпеня на Прэс-канферэнцыі

Кан'юнктура цяпер - "вельмі спрыяльная для беларускага рэжыму", заявіў на прэс-канферэнцыі першы намеснік руху "За Свабоду" Юрась Губарэвіч. "Адсутнічае адзіны кандыдат, - сказаў ён. - Але беларускаму рэжыму важна паказаць, што выбары прайшлі без парушэнняў і фальсіфікацый. На гэта будуць кінуты ўсе сілы і сродкі. Незалежныя назіральнікі патрэбныя для таго, каб зафіксаваць і паказаць парушэнне, калі яны будуць".

У ініцыятыву ўваходзяць восем арганізацый: Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада), аргкамітэт па стварэнні партыі "Беларуская хрысціянская дэмакратыя", руху "Гавары праўду" і "За Свабоду", Партыя БНФ, Беларуская партыя "Зялёныя", прафсаюз РЭП, аргкамітэт Партыі свабоды і прагрэсу.

"Мы вельмі сур'ёзна падыходзім да гэтай кампаніі, - сказаў старшыня Партыі БНФ Аляксей Янукевіч. - Так як мы ідзем на выбары са сваім кандыдатам (партыя падтрымлівае Таццяну Караткевіч), то для нас гэта не проста кампанія назірання, але і адстойвання тых галасоў, якія будуць аддадзены за нашага кандыдата ".

Сустаршыня оргкомитата па стварэнні партыі "Беларуская хрысціянская дэмакратыя" Віталя Рымашэўскі падкрэсліў, што адным з самых важных момантаў назірання за выбарамі будзе фіксацыя яўкі. "Сёння працэс фальсіфікацыі выбараў гэта не толькі Лідзія Ярмошына. Дзейнічае цэлая армія фальсіфікатараў. Члены выбарчых камісіі і нібыта незалежныя назіральнікі ад праўладных арганізацый - каля 80 тысяч чалавек. Наша задача максімум, каб столькі ж адказных і сумленных грамадзян прынялі ўдзел у назіранні, каб яны бачылі, як улада фальсіфікуе галасаванне ".

Адзін з нацыянальных каардынатараў кампаніі "Права выбары - 2015" Дзяніс Садоўскі падкрэсліў, што сваёй галоўнай мэтай кампанія ставіць прадухіленне парушэнняў заканадаўства на ўсіх этапах выбарчай кампаніі ў Беларусі. Ён адзначыў, што па ўсіх зафіксаваным фактах парушэнняў назіральнікі кампаніі будуць адразу ж падаваць скаргі. Акрамя таго, плануецца публікаваць справаздачы па асноўных этапах выбарчага працэсу (фарміраванне выбарчых камісій, збор подпісаў і рэгістрацыя кандыдатаў, агітацыя, датэрміновае галасаванне, дзень выбараў).

"Касцяк кампаніі будуць партыйныя актывісты, але мы плануем прыцягнуць да назірання і іншых людзей, - сказаў Садоўскі. -" Права выбару - 2015 "не падтрымлівае ні аднаго кандыдата. Наша задача - сабраць факты парушэнняў".

На пытанне, ці прапаноўвалі прадстаўнікі "Права выбару - 2015" аб'ядначца для назірання за выбарамі камандам старшыні Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоля Лябедзькі і старшыні партыі "Справядлівы свет" Сяргея Калякіна, Юрась Губарэвіч паведаміў, што такія прапановы былі, але дамовіцца не атрымалася. "Пасля этапу збору подпісаў у выпадку, калі каманды Лябедзька і Калякіна вызваляцца, зноў прапануем ім аб'яднацца", - адзначыў Янукевіч.

"Беларускі партызан"

ГАЛОЎНАЯ ПАДЗЕЯ

ШТО АГУЛЬНАГА Ў БЕЛАРУСІ З ГРЭЦЫЯЙ?

У Грэцыі працавала мадэль «беларускага эканамічнага цуду», і працавала даволі працяглы час. Як і Беларусь, грэкі не збіраліся праводзіць структурныя рэформы, на якія выдаваліся грошы, а працягвалі жыць на шырокую нагу.

Увесь мінулы тыдзень прайшоў «пад знакам Грэцыі». Краіна на рэферэндуме адмовілася выплачваць выдадзеныя ёй раней пазыкі. У сувязі з гэтым у ЕС паўстала пытанне, што рабіць з грэкамі далей: ці павінна такая краіна быць у ЕС.

Чаму Грэцыя назапасіла такія даўгі перад знешнімі крэдыторамі? Як ні дзіўна, у Грэцыі працавала мадэль «беларускага эканамічнага цуду», і працавала даволі працяглы час. Грэцыя ўступіла ў еўразону ў 1 студзеня 2001 года. Разам з гэтым яна атрымала доступ да лёгкіх крэдытных рэсурсаў. Але гэтыя крэдыты краіна накіроўвала не на развіццё, а на добрае жыццё. За чужы кошт там пабудавалі «сацыяльна арыентаваную дзяржаву».

У краіне хапала кур'ёзных надбавак і субсыдый. Напрыклад, ніхто не кантраляваў медыцынскія ільготы. У выніку з'явілася шмат «невідушчых», якія атрымлівалі грошы за інваліднасць па зроку, і ў той жа час працавалі таксістамі. Некаторыя дзяржаўныя ўстановы ўсталявалі надбаўку служачым за тое, што яны своечасова прыходзяць на працу! А ў некаторых дзяржустановах надбаўка давалася тым, хто самастойна рабіў ксеракопію дакументаў.

Пераезд чыноўніка з паверха на паверх у будынку аплачваўся як паўнавартасны пераезд у іншы будынак — з транспартнымі выдаткамі і аплатай грузчыкаў. Больш за тое, чыноўніку яшчэ і даплачвалі за нязручнасці!

Зразумела, у такой краіне, калі грошы можна атрымаць з паветра, нармальна ніхто не працаваў. Мой знаёмы ў адпачынку ў Грэцыі паехаў на экскурсію, і ў іх зламаўся аўтобус. Справа была пад вечар, і людзям хацелася ў гатэль. Новага аўтобуса чакаць было паўтары гадзіны, і таму турысты выклікалі таксоўкі. На шматлікія выклікі прыехала адна (!) машына, грэк-кіроўца паглядзеў на турыстаў, нешта сабе пад нос прабурчэў, развярнуўся, і з'ехаў. Без кліентаў, пусты! На пытанне турыстаў, «што гэта было?» перакладчык сказаў: «Вы яму не спадабаліся».

Прыкладна так і працавала ўся краіна. Навошта працаваць, калі ўсё дадуць «за так»?

Гэтая сацыяльная халява магла скончыцца ў 2008 годзе, калі грымнуў сусветны эканамічны крызіс. Грэцыя апынулася ў першых яго шэрагах і ўзвыла: «Дайце грошай!»

Добранькія МВФ разам з Еўрасаюзам далі грошы — гады чатыры таму Еўрапейскі банк і МВФ на мадэрнізацыю інфраструктуры і структурныя рэформы ў эканоміцы далі краіне ў агульным 240 мільярдаў еўра. Памятаеце, Аляксандр Лукашэнка неаднаразова казаў, што калі б Беларусі далі хаця б палову «грэчаскіх крэдытаў», то ў нас была б не краіна, а цукерка?

Добра, што не далі, а тое б і мы зараз былі ў сітуацыі Грэцыі. Таму што, як і Беларусь, грэкі не збіраліся праводзіць тыя самыя «структурныя рэформы», на якія выдаваліся грошы, а працягвалі жыць на шырокую нагу. Калі ж надышоў час гэтыя грошы аддаваць, краіна апынулася банкрутам. Знешні доўг Грэцыі складае каля 350 мільярдаў еўра, альбо 185% ВУП.

У чым розніца і падабенства Беларусі і Грэцыі? Падабенства ў тым, што і там, і там выбудаваная «сацыяльная дзяржава» на чужыя грошы. Праз расійскія датацыі і «нафтавы афшор», «газ у абмен на пацалункі» ды іншыя прывілеі Беларусь здолела часова стварыць «сацыяльную дзяржаву для народа». Але ўсё добрае калі-небудзь заканчваецца, скончыўся і гэты ільготны перыяд. А Беларусь, як і Грэцыя, не выконвала ўмовы крэдытавання. Напрыклад, узяты на «структурныя рэформы» крэдыт stand-by у МВФ у 2009 годзе пайшоў на «падкуп выбарцаў». За ім грымнуў крызіс 2011 года, і Беларусь узяла новы крэдыт у Антыкрызіснага фонду ЕўрАзЭС пад абавязальніцтва прыватызаваць дзяржуласнасць на $2,5 мільярда штогод. І гэтыя абяцанкі засталіся не выкананымі.

Розніца паміж Беларуссю і Грэцыяй у тым, што мы пакуль спраўна сплачваем сваю запазычанасць. З крэдытам МВФ 2009 года мы ўжо разлічыліся, хоць і з цяжкасцю. З гэтага вынікае нашая надзея ўзяць грошы ў МВФ яшчэ раз — з 15 ліпеня эксперты фонду будуць працаваць у сінявокай, каб ацаніць мэтазгоднасць выдзялення новых грошай. А вось з крэдытам АКФ ЕўрАзЭс праблема — яго давядзецца рэструктурызаваць. Тым больш, што праваправаемнік гэтага фонду — Еўразійскі фонд стабілізацыі і развіцця — пакуль што не ўзгадніў з уладамі сінявокай новага стабілізацыйнага крэдыту Мінску.

Розніца яшчэ і ў тым, што беларусы звыклі зацягваць паясы — у нас няма такой колькасці ільготаў насельніцтву, як у Грэцыі. Але наўрад ці можна сказаць, што ў нас няма і неабгрунтаваных затратаў.

І яшчэ пра пазыкі. Валавы знешні доўг Беларусі на 1 студзеня 2015 года склаў 40 мільярдаў 61 мільён 400 тысяч долараў ЗША, або 52,8% ВУП. Альбо $4 225,4 на душу насельніцтва, уключаючы немаўлят і пенсіянераў. Між тым, мы працягваем дамагацца новых крэдытаў, і зусім не гатовыя пачынаць тыя самыя структурныя рэформы ў эканоміцы.

Па сутнасці, пытанне толькі адно: як доўга працягне краіна без рэформаў? Бо без іх «грэчаскі сцэнар» — толькі справа часу.

Сяргей Пульша
"Новы час"

ПРАТЭСТНЫ РУХ

АРМЕНІЯ: ЭЛЕКТРАМАЙДАН І АПАЗІЦЫЯ

Як акцыі супраць падвышэння коштаў на электраэнергію ў Арменіі сталі пратэстам супраць дзеючай улады? Пра гэта НЧ расказвае сябра апазіцыйнага Армянскага нацыянальнага кангрэсу Арменак Даўлацян.

— Што ўяўляла сабой армянская апазіцыя напярэдадні Электрамайдана, як яшчэ называюць гэты пратэст?

— Галоўным чынам дзейнасць апазіцыі будавалася вакол яе парламенцкай групы. У парламенце ёсць група з сямі дэпутатаў, якія ўваходзяць у кааліцыю «Армянскі нацыянальны кангрэс» (АНК). Праўда, сам АНК таксама не вельмі аднародны. Адзінае, што аб'ядноўвае яго сяброў, — намаганне не дапусціць росту аўтарытарызму прэзідэнта Сержа Саргсяна. Адсюль, напэўна, і адсутнасць адзінай пазіцыі адносна Электрамайдана. Некаторыя з партый — суб'ектаў АНК спрабавалі палітызаваць пратэсты. Іншыя лічылі, што сацыяльна-эканамічныя патрабаванні больш актуальныя. Справа ў тым, што сярод мола¬дзі адчуваецца стомленасць ад партый, і непартыйны характар акцыі на Баграмяна дапамагаў уцягнуць шмат простых людзей у палітычны працэс.

— Які сацыялагічны партрэт сярэднестатыстычнага ўдзельніка Электрамайдану?

— Ядро маніфестантаў складае моладзь, пачынаючы з 16 гадоў. Сярэдні ўзрост актывістаў — 25–30 гадоў. Па сутнасці, гэта першы ў армянскай гісторыі калектыўны выступ, абсалютная большасць удзельнікаў якога не фармавалася як асобы ў СССР. Незвычайна было пабачыць на вуліцах раней даволі апалітычных хлопцаў са спальных кварталаў, якія сапраўды жывуць вельмі кепска. Юнакі са спальных кварталаў прынеслі нешта новае ў тактыку пратэстоўцаў. Нашы паліцэйскія мелі вопыт разгону грамадзянскіх акцый, аднак упершыню сутыкнуліся з «нахабнай» вулічнай блакадай цэнтру. Праўда, каардынацыю акцыі ўзялі на сябе маладыя людзі з добрай адукацыяй. Шмат хто з іх вучыўся за мяжой, меў уяўленне пра ролю прэсы, прававыя межы паліцэйскіх і г.д.

— Ці далі пратэсты новыя твары апазіцыі?

— Так. З'явілася шмат новых людзей. Напрыклад, Вагінак Шушанян, адзін з лідараў ініцыятывы «Не рабунку!». Аднак казаць пра палітычную кар'еру Вагінака Шушаняна і іншых лідараў Электрамайдану яшчэ рана.

— Расійская прэса ў час кульмінацыі пратэстаў пераконвала аўдыторыю, што Майдан у Арменіі немагчымы з-за праблемы Карабаху. Маўляў, армяне не пойдуць на эскалацыю, баючыся за сваю мяжу з Азербайджанам.

— Я ўжо казаў, што ў 2008 годзе ў Ерэване былі больш маштабныя пратэсты, чым зараз, аднак карабахская праблема пры гэтым не гуляла асаблівай ролі. Аднак, безумоўна, тэма Карабаху часткова стрымлівае апазіцыю. Гэтым карыстаецца і Масква. Тое, што яна на днях выказала гатоўнасць прадаць Арменіі ракетны комплекс «Іскандэр», было вельмі пазітыўна ўспрынята ў армянскім грамадстве.

— Апазіцыя паспрабавала перафарматаваць пратэст, аб'явіўшы ўладам ультыматум і заявіўшы пра смеццевую акцыю «Крок наперад». Пасля гэтага паліцыя разагнала авангард маніфестантаў. Якая будучыня ў пратэсту цяпер?

— Усіх затрыманых падчас разгону ўвечары выпусцілі, і зараз ідуць кансультацыі, што рабіць далей. У цэлым, улада перахапіла ініцыятыву ў радыкальных груп, якія спрабавалі накіраваць сацыяльны пратэст у палітычнае рэчышча. Але казаць пра тое, што ўсё скончылася, на мой погляд, заўчасна. Думаю, абвастрэнне сітуацыі цяпер трэба чакаць наступнай вясной, калі ўлады пачнуць мяняць канстытуцыю. Зараз у Саргсяна заканчваецца другі прэзідэнцкі тэрмін. Больш абірацца ён не мае права. Таму ў адміністрацыі рыхтуюць праект пераходу з прэзідэнцкай да парламенцкай рэспублікі. Гэта дазволіць Саргсяну ў статусе прэм'ера па-сутнасці застацца кіраўніком краіны, прычым на неабмежаваную колькасць кадэнцый. Думаю, трэба чакаць рэакцыі грамадства, і самае галоўнае, што гэты пратэст будзе больш палітызаваны.

Алег Новікаў
"Новы час"

ПАЛІТВЯЗНІ

САВЕЦКІЯ МЕТАДЫ

Шэсць палітычных вязняў застаюцца за кратамі ў Беларусі, сярод іх – экс-кандыдат у прэзідэнты на выбарах 2010 году Мікалай Статкевіч.

Шэраг дэмакратычных структураў аб'ядналіся вакол ініцыятывы вылучэння Статкевіча і на сёлетніх выбарах. Гэта мае стаць праявай салідарнасці і прыцягнуць увагу грамадства да праблемы палітвязняў, на якіх па-ранейшаму ў месцах зняволення аказваецца ціск. Днямі стала вядома, што да Мікалая Дзядка, які адбывае пакаранне ў калоніі №9 у Горках, не пусцілі адваката. У сакавіку Мікалай павінен быў выйсці на волю пасля 4,5 гадоў зняволення, але яго прысудзілі яшчэ да аднаго году зняволення ў калоніі строгага рэжыму, – прыгадвае праваабаронца Алесь Бяляцкі:

- Прычым дадалі подла – за тры дні да сканчэння тэрміну. Ён атрымаў яшчэ дадатковы год. Гэта абсалютна савецкія прыёмы. Яны так рабілі з савецкімі дысідэнтамі. Як распавядаў Міхась Кукабака, калі ён сядзеў і яму заставаўся тыдзень да сканчэння тэрміну, чарговы суд, тады тры гады давалі, зараз у нас сістэма постсавецкая – чалавек адпаведна атрымлівае год, ужо не тры, але гэта можа цягнуцца бясконца.

Прыгадаем, што пачаткова ўжо 26 гадовы Мікалай Дзядок адбыў 4,5 гады зняволення за нібыта хуліганскія дзеянні ў дачыненні да афіцыйных будынкаў і павінен быў выйсці на волю 3-га сакавіка 2015 году.

spring96.org/be/news/78167

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru
Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V),
Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 15.07.2015 у 17.10
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.